

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO
NORWAY

Deres ref

Vår ref

Dato

18/723-10

29. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet

Vi viser til utkast til tildelingsbrev av 04.12.18 og direktoratets tilbakemelding i brev av 14.12.18.

Landbruksdepartementet sender med dette tildelingsbrev for 2019 til Landbruksdirektoratet.

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet.....	1
1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Andre vesentlige forhold	11
4. Budsjettvedtak	12
5. Nærmere omtale av tildeling for 2019	14
6. Fullmakter for budsjettåret 2019	26
7. Rapportering	27
8. Styringskalender	31

1. Innledning

I dette tildelingsbrevet, og med grunnlag i Stortingets behandling, meddeler Landbruks- og matdepartementet (LMD) styringssignaler og budsjettammer for Landbruksdirektoratet i 2019, jf. Prop. 1 S (2018-2019) for LMD, Innst. 8 S (2018-2019) og Stortingets behandling 11.12.18.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Sigurd Sandaaker
22 24 92 28

Tildelingsbrevet legger vekt på særskilte forventninger og krav, og skal sees i sammenheng med Instruks for Landbruksdirektoratets økonomi- og virksomhetsstyring (virksomhetsinstruksen) fastsatt 26. januar 2018. Virksomhetsinstruksen angir hvilken myndighet og hvilket ansvar virksomhetsledelsen har, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten (jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten). Departementets oppfølging og styring av Landbruksdirektoratet innrettes etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2019 er omtalt i Prop. 1 S (2018-2019).

2.1 Overordnet mål og strategiske utfordringer

Landbruksdirektoratet må påse at planarbeidet for 2019 blir tilpasset signalene som bl.a. er gitt i Prop. 1 S (2018-2019), Prop. 1 LS (2018-2019) Skatter, avgifter og toll 2019, Prop. 92 S (2017-2018), Prop. 94 S (2017-2018) og Stortingets behandling av disse. Det vises videre til Reindriftsavtale 2018/2019 av 27.02.18 og Revidert jordbruksavtale 2018-2019 av 26.10.18.

Regjeringen vedtok høsten 2017 at 30 årsverk fra Landbruksdirektoratets enhet i Oslo skal flyttes til Steinkjer med en omstillingsperiode på 3 år, jf. departementets brev av 03.10.17 der rammene er lagt for direktoratets oppfølging av regjeringens vedtak. Arbeidet med utflyttingsprosessen blir viktig for Landbruksdirektoratet i 2019, som samtidig må sørge for at øvrige oppgaver blir utført på en tilfredsstillende måte, jf. omtale av driftsbudsjettet i kap. 5.1.

Mål og oppgaver for virksomheten

Landbruksdirektoratets primære mål er samordnet, helhetlig og effektiv forvaltning av økonomiske og juridiske virkemidler rettet mot primærlandbruket, landbruksbasert næringsmiddelindustri og handel. Virkemidlene på området, som Landbruksdirektoratet skal forvalte i henhold til lov/forskrift for ordningene, skal bidra til god måloppnåelse innenfor hovedmålene for landbruks- og matpolitikken. Direktoratet skal gjennom kontroll og oppfølging ved avvik bidra til å sikre at virkemidlene blir forvaltet i samsvar med regelverket, jf. nærmere omtale under kap. 2.2. Direktoratet har videre oppgaver innenfor samfunnssikkerhet og beredskap som omfatter håndtering av hendelser og kriser på områdene matforsyning, reindrift, skog, natur- og avlingsskader.

Landbruksdirektoratet skal i tillegg til å administrere de ulike ordningene, være et støtte- og utredningsorgan for LMD. Direktoratet skal ha oversikt over utviklingstrekk i ressursgrunnlaget og hele verdikjeden, bidra til erfaringsutveksling med næringen og samarbeid med annen forvaltning, ha god kunnskap om resultatoppnåelse mot gjeldende politiske mål og gi innspill til LMD om utvikling av virkemidler (virkemiddelvurdering), herunder forenklinger. Landbruksdirektoratet skal drive formidling av fag- og forvaltningskompetanse og av landbruks- og matpolitikk til regional og lokal forvaltning.

Direktoratet skal samhandle med fylkesmannen for å bidra til god lov- og tilskuddsforvaltning på regionalt og lokalt nivå.

Det er viktig med god samordning mellom avdelingene i direktoratet, herunder at enhetene i Oslo, Steinkjer og Alta er godt integrerte. Direktoratet må i 2019 fortsette arbeidet med å styrke avdelingen i Alta kvalitativt sett.

2.2 Styringssignaler for de enkelte forvaltningsområdene

Landbruksdirektoratet må vektlegge arbeidet med en målrettet og effektiv kontroll med tilskuddsforvaltningen i landbruket og reindriften. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal danne grunnlaget for kontrollarbeidet. Direktoratet må ha rutiner som ivaretar dette internt, og kontrolltiltak som sikrer at dette er tilfredsstillende hos fylkesmannen og kommunene. Avvik/feil må følges opp. Direktoratet skal ha særlig oppmerksomhet på fylkesmannens oppfølging av kommunenes forvaltning av de landbrukspolitiske virkemidlene.

Landbruksdirektoratet har fem forvaltningsområder. Nedenfor følger nærmere omtale av viktige oppgaver innenfor disse områdene i 2019.

Areal, skogbruk, ressursforvaltning og økologisk landbruk

Landbruksdirektoratet forvalter et bredt spekter av virkemidler for å fremme næringsutvikling samt ivareta miljø- og kulturlandskapsverdier. De viktigste ansvarsområdene er knyttet til forvaltning og utvikling av virkemidlene innen arealbruk, eiendom, miljø, klima, kulturlandskap, økologisk landbruk, skogbruk og erstatningsordninger.

Landbruksdirektoratet skal i 2019 fortsette arbeidet med å bidra til et bærekraftig skogbruk og til en effektiv infrastruktur i skogen. Landbruksdirektoratet skal følge opp og videreføre foryngelseskontrollen på bakgrunn av tidligere års erfaringer. Det er et mål at kontrollen for 2019 skal omfatte alle kommuner der avvirkning er foretatt.

Landbruksdirektoratet skal i 2019 fortsette arbeidet med å bidra til et bærekraftig jordbruk, herunder forenkling og målretting av tiltak for klima, miljø og næring i tillegg til oppfølging av arbeidet med nye regionale miljøprogram hos fylkesmennene. Regional og lokal oppfølging av vannforskriften og arbeid med kulturlandskap vil også være viktige oppgaver for direktoratet i 2019. Departementet ber direktoratet arbeide videre med å utvikle indikatorer og synliggjøre resultater av virkemiddelbruk på miljøområdet.

Det pågår flere omfattende prosesser vedrørende klimautfordringene, både med å oppfylle klimaforliket nasjonalt og internasjonale prosesser. Det er viktig at direktoratet bygger opp sin kompetanse til å kunne bistå departementet i disse prosessene. Spesielt når det gjelder sekretariatsarbeid knyttet til teknisk beregningsutvalg har Landbruksdirektoratet en sentral og viktig rolle i 2019.

Landbruksdirektoratet skal bidra til at landbrukets interesser ivaretas i saker som er knyttet til naturmangfoldlovens virkeområde.

Landbruksdirektoratet skal følge opp fylkesmennene i arbeidet med å veilede kommunene og formidle kunnskap om arealressursene til kommunenes planarbeid, jf. gjennomføringen av regjeringens oppdaterte jordvernstrategi. Direktoratet skal samarbeide med NIBIO i oppfølgingen av jordvernstrategien.

Landbruksdirektoratet skal bidra med faglig støtte og veiledning av fylkesmannen i arbeidet med opplæring av kommunene i regelverket etter eiendomslovgivningen slik at nasjonale mål og retningslinjer blir ivaretatt. Direktoratet må følge med på praktiseringen av lovverket.

Landbruksdirektoratet skal ivareta den landbruksfaglige siden av den todelte målsettingen i rovviltpolitikken og legge til rette informasjon om utviklingen i beitenæringene (husdyr, rein).

Direktoratet skal følge opp den nasjonale strategien for økologisk jordbruk og utviklingen når det gjelder produksjon og omsetning av økologiske landbruksvarer.

Landbruksdirektoratet må i 2019 vektlegge arbeidet med god og effektiv forvaltning av naturskadeerstatningsordningen, og brukerrettet informasjon om loven og søknadssystemet.

Landbruksdirektoratet må i 2019 også vektlegge arbeidet med arealressurskart (AR5), herunder påse at rutinene for ajourhold blir fulgt opp.

Reindrift

Landbruksdirektoratet har ansvar for å forvalte reindriftsloven og virkemidlene over reindriftsavtalen. Landbruksdirektoratet er også sekretariat og utøvende organ for Reindriftsstyret, og har i tillegg en viktig veiledningsrolle overfor næringen. I tillegg er direktoratet sekretariat for styret for Reindriftenes utviklingsfond, Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt, Økonomisk utvalg, Klagenemnd for merkesaker og for Norsk/finsk reingjerdekommissjon.

Innrapportert totalt reintall i Finnmark er nå tilnærmet på det nivået som er fastsatt i bruksreglene. Framover er det viktig at grunnlaget for en økologisk bærekraftig reindrift opprettholdes. Departementet påpeker at det er viktig at Reindriftsstyret har en aktiv og effektiv oppfølging av siidaandeler som ikke har fulgt opp gitte reduksjonsvedtak.

For å forhindre en ny uheldig reintallsutvikling, skal siidaer som øker sitt reintall utover det fastsatte følges opp gjennom reindriftslovens bestemmelser. Departementet ser det som svært viktig at direktoratet og fylkesmannen har en god og tett dialog omkring spørsmål knyttet til bruk av reindriftsloven § 60 femte ledd. Videre skal ressurser til gjennomføring av kontrolltiltak, herunder telling av rein, prioriteres. Ved større avvik mellom telling og rapporteringene til reieneierne, skal det settes inn tiltak. Arbeidet med å forhindre en ny reintallsøkning har høy prioritet i 2019.

Direktoratet skal vurdere behovet for tellinger i det enkelte reinbeiteområde. Direktoratet skal i dialog med fylkesmennene sikre at fylkesmannen utarbeider en plan for tellinger i 2019, opplæring av tellekorpset i gjeldende regelverk, gjennomføring av risikoanalyser, samt planer for oppfølging av sanksjoner ved brudd på telleforskriften. Så snart resultatet fra tellingene foreligger, skal telleresultatet kommuniseres til departementet.

Direktoratet skal bidra aktivt til å øke kunnskapsgrunnlaget om de ulike årsakene til tap av rein. Videre er det viktig at direktoratet gjennom forvaltning av virkemidlene fortsetter arbeidet med å stimulere til produksjonsoptimalisering. For å ha kontroll med utviklingen i reindriften, skal direktoratet hente inn og gjøre tilgjengelig nødvendige grunnlagsdata, bl.a. om beiteforhold og slaktevekter.

Landbruksdirektoratet skal arbeide for å sikre fylkesmannen god nok informasjon til å veilede utøvere og kommuner i arbeidet med bedre sikring av arealene til reindriften. Direktoratet skal fortsette å etablere samarbeid med andre offentlige organer, og gjøre disse kjent med behovet i reindriften for sammenhengende arealer og konsekvensene av ulike tiltak innenfor reinbeiteland for reindriften.

Våren 2017 behandlet Stortinget Meld. St. 32 (2016-2017) *Reindrift. Lang tradisjon – unike muligheter*. Departementet arbeider med oppfølging av meldingen. Direktoratet skal bidra aktivt ved utvikling av enkelte av tiltakene, samt legge til rette ved en gjennomføring av tiltakene. Dette gjelder bl.a. obligatorisk individmerking av rein, samt utvikling av kriterier for bærekraftsmålene.

Direktoratet skal i nær dialog med departementet arbeide aktivt med ulike tiltak for å styrke reindriftens evne til sjølstyre og internkontroll.

Inntekts- og velferdspolitiske tiltak

Landbruksdirektoratet forvalter inntekts- og velferdsordninger med primærprodusenter i jordbruket som målgruppe. De viktigste ansvarsområdene er knyttet til forvaltning og utvikling av virkemidler innen areal- og kulturlandskapstilskudd, husdyrtilskudd, pristilskudd, velferdsordninger, kvoteordningen for melk og husdyrkonsesjon.

Innspill til målretting, forenkling og kontrollerbarhet av de økonomiske virkemidlene over jordbruksavtalen er viktig også i 2019. Landbruksdirektoratet skal i virkemiddelvurderingen 2019 vektlegge arbeidet med forvaltningsmessige sider og forslag til forenkling av virkemidlene, og vurdere konsekvenser av forslagene.

Landbruksdirektoratet må i 2019 arbeide videre med å styrke grunnlaget for en god forvaltning av husdyrkonsesjonsregelverket og ta i bruk nye system som bidrar til en mer effektiv forvaltning av velferdsordningene. Direktoratet må i 2019 også vektlegge oppfølging arbeidet med forvaltningssystemet for pristilskuddene.

Det er viktig med god samhandling mellom Landbruksdirektoratet og Mattilsynet for å bidra til god dyrevelferd, jf. revidert avtale juni 2018 om informasjonsutveksling i saker om dyrevelferd.

Markedstiltak, handel og industri

Landbruksdirektoratet forvalter virkemidler innen markedsordningene for melk, kjøtt, egg, grønt, potet og korn. Formålet med ordningene er å sikre avsetning for norske jordbruksråvarer. Det er viktig med god forvaltning av de ulike markedsordningene, der like konkurransevilkår for aktørene står sentralt.

Landbruksdirektoratet har ansvar for sekretariatsfunksjonen for Omsetningsrådet. Direktoratet skal som sekretariat for Omsetningsrådet følge opp Meld. St. 11 (2016-2017) når det gjelder gjennomgangen av regelverket for markedsbalansering.

Landbruksdirektoratet forvalter importvernet for landbruksvarer gjennom tolladministrering og tollkvoter, ordningen med råvarepriskompensasjon, ordninger for eksportstøtte og ordningen for utenlands bearbeiding. Direktoratet skal forvalte importvernet for landbruksvarer i tråd med unilaterale, bilaterale og multilaterale forpliktelser, med mål om å sikre avsetning for norske landbruksvarer. I forbindelse med forvaltningen av importvernet og vurdering av behov for supplering av norsk produksjon gjennom import, må Landbruksdirektoratet sørge for i tide å få relevant og oppdatert informasjon om forsyningssituasjonen. Landbruksdirektoratet må ha god kunnskap om hele verdikjeden for mat, herunder konkurransen i og mellom de ulike leddene i verdikjeden.

Landbruksdirektoratet skal videreføre arbeidet med faglige analyser og grunnlagsmateriale til bruk i internasjonale forhandlinger (WTO, EU, EFTA), og rapportering i henhold til internasjonale forpliktelser. Direktoratet må også påregne å bidra med analyser knyttet til brexit. Landbruksdirektoratet skal følge nøye med på konkurransesituasjonen til den mest konkurranseutsatte industrien som foredler jordbruksråvarer (RÅK-industrien). Markedsovervåking og innhenting av norske og internasjonale priser er også viktige oppgaver.

Ved søknader om importkvote på rein med redusert tollsats skal saken forelegges departementet.

Administrasjon

Landbruksdirektoratet skal videreutvikle styringssystemene i virksomheten og fortsette arbeidet med å effektivisere virksomheten og tjenestene.

Direktoratet skal i 2019 videreutvikle datasystemene slik at disse blir mer brukervennlige og bidrar til effektivisering og god informasjonssikkerhet. Direktoratet må i 2019 vektlegge arbeidet med utvikling av IKT-system innenfor importvern og RÅK, skogbruk, reindrift, kvoteordningen for melk og ordninger under LUF. Departementet skal holdes godt orientert om de store utviklingsprosjektene på IKT-området i 2019.

Arbeidet med sikkerhet og beredskap vil være et viktig område også i 2019. I tillegg skal direktoratet fortsette arbeidet med å integrere den nye personvernforordningen (GDPR) i de ulike saksbehandlings- og IKT-systemene.

Regjeringen etablerte i 2014 en ordning med "Offentlig sektor ph.d.". Norges forskningsråd har ansvar for ordningen. Ordningens overordnede målsettinger er økt langsiktig og relevant kompetansebygging og forskningsinnsats i offentlige virksomheter, økt forskerrekuttering i offentlig sektor og økt samspill mellom akademia og offentlig sektor. LMD ber Landbruksdirektoratet vurdere å benytte ordningen med "Offentlig sektor ph.d.".

2.3 Nye oppgaver i 2019

2.3.1 Saker knyttet til oppfølgingen av reindrifftsavtalen 2018/2019 og jordbruksoppgjøret 2018 m.m.

Det vises til kap. 3 i tildelingsbrevet av 02.07.18.

2.3.2 Næringsutvikling og rekruttering - Forvaltning av UT-midler og KIL-midler

Det vises til kap. 3.2.10 i tildelingsbrevet av 02.07.18.

Fra 2019 overtar Landbruksdirektoratet det nasjonale forvaltningsansvaret for midler til utrednings- og tilretteleggingstiltak (UT-midler) som på regionalt nivå forvaltes av fylkesmannen, jf. kap. 7.2.2 i Prop. 94 S (2017-2018). Midlene skal tildeles fylkesmannen etter en fylkesvis fordelingsnøkkel. Føringerne til fylkesmannen om den regionale forvaltningen av midlene skal framgå av tildelingsbrevet til fylkesmannen. Det legges til grunn at rapportering av virkemiddelbruken for 2018 fra fylkesmennene blir gjennomgått av direktoratet, som oversender sin vurdering av rapporteringen på UT-midlene innen 20.03.19. Fra 2020 vil ordningen på regionalt nivå overføres fra fylkesmannen til fylkeskommunen som et ledd i oppgaveoverføringen i forbindelse med regionreformen, jf. Prop. 84 S (2016-2017). I forbindelse med dette skal det utarbeides forskrift for UT-midlene. Forskriften blir utarbeidet av departementet i samarbeid med direktoratet.

Fra 2019 overtar Landbruksdirektoratet forvaltningsansvaret for tilskudd til kompetanseutvikling i landbruket (KIL-midler), jf. kap. 7.2.4.3 i Prop. 94 S (2017-2018). Inntil 300 000 kroner kan i 2019 belastes LUF, KIL-ordningen, til forvaltning og systemutvikling for ordningen. LMD ber direktoratet utarbeide utkast til ny forskrift og høringsbrev til erstatning for dagens retningslinjer, med frist 15.03.19.

2.3.3 Klima

Sektordepartementene og –fagetatene er ansvarlige for kunnskapsgrunnlaget i klimapolitikken innenfor sine sektorer, herunder kunnskap om mulige tiltak og virkemidler i egen sektor. Landbruksdirektoratet må påregne å bidra inn i dette arbeidet. Tilgang til relevant teknologi, herunder energiforsyning, er ledd i et bærekraftig jordbruk med reduserte utslipp til luft og vann. Det er viktig at direktoratet følger med på denne utviklingen.

KLD har i tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2018 bedt om at direktoratet skal *"Utarbeide forslag til veiledning til statlige planretningslinjer for klimatilpasning, forutsatt at disse er fastsatt, jf. oppdrag i tildelingsbrev for 2017"*. Planretningslinjene er nå fastsatt. KLD har forutsatt at Miljødirektoratets arbeid med veiledningen skal skje i nært samarbeid med berørte etater, bl.a. Landbruksdirektoratet. Utkast til veiledning skal foreligge innen 01.09.19. LMD ber Landbruksdirektoratet bidra inn i dette arbeidet.

2.3.4 Naturskadeerstatningsforskriften

Landbruksdirektoratet skal forberede et høringsbrev med forslag til endring av naturskadeerstatningsforskriften § 20, jf. LMDs brev av 26.10.2018 om vedtaksmyndigheten i Klagenemnda for naturskadesaker. Høringsbrevet skal inneholde forslag til regler om når Klagenemnda er beslutningsdyktig. I tillegg skal direktoratet vurdere behovet for å fastsette særskilte regler for saksbehandlingen i nemnda. Frist for arbeidet er 15.05.19.

2.3.5 Ny identifikator for husdyr og avvikling av produsentnummer i offentlig forvaltning

Mattilsynet skal utrede innføring av et nytt system for identifikatorer i husdyrholdet til erstatning for gjeldende bruk av produsentnummer. Endringen skal iverksettes før 01.01.20. Landbruksdirektoratet skal bistå Mattilsynet i dette arbeidet. Landbruksdirektoratets ansvar for generering av nye produsentnumre vil bortfalle når Mattilsynet ikke lenger anvender produsentnummer. Dersom det er aktuelt for private aktører å overta ansvaret for ajourhold og drifting av produsentnummer-serien, må direktoratet bistå i forbindelse med overføringen.

2.3.6 Ansvaret for sammenkobling av grunneiendommer til landbrukseiendommer

Landbruksdirektoratet har ansvaret for sammenkobling i Landbruksregisteret av grunneiendommer til landbrukseiendommer. Direktoratet skal vurdere om oppgaven bør overføres til Statens Kartverk. Departementet kommer tilbake til mandat for utredningen i eget brev.

2.3.7 Rovvilt

Landbruksdirektoratet skal være faglig støtte i jordbruks- og reindriftsfaglige spørsmål for fylkesmannens arbeid som faglig sekretariat for rovviltnemndene. Direktoratet skal være representert i Kontaktutvalg for rovviltforvaltning. Regjeringen vil i 2019 høre et forslag om at Landbruksdirektoratet gis samme rett som Miljødirektoratet til å avgi faglig uttalelse til forvaltningsplaner før fastsetting i rovviltnemndene, med sikte på å sikre god forankring av landbruksfaglige elementer. Departementet kommer nærmere tilbake til saken.

2.3.8 Matsvinn

Det vises til arbeidsgruppe for statistikk for matsvinn i jordbrukssektoren, jf. kap. 3.2.1 i tildelingsbrevet av 02.07.18. Landbruksdirektoratet skal følge opp arbeidet med å redusere matsvinn også etter at arbeidsgruppen har levert sin rapport. Departementet kommer nærmere tilbake til dette.

2.3.9 Nasjonal pollinatorstrategi

Det vises til Nasjonal pollinatorstrategi, strategi for levedyktige bestander av villbier og andre pollinerende insekt. Landbruksdirektoratet skal bidra til at tiltak og føringer i Nasjonal Pollinatorstrategi følges opp.

2.3.10 Utvalgte kulturlandskap

Det vises til kap. 7.3.4 i Prop. 94 S (2017-2018). Landbruksdirektoratet skal i samarbeid med Riksantikvaren og Miljødirektoratet:

- Bidra til utvidelsen av ordningen med tre nye utvalgte kulturlandskap i 2019
- Levere forslag til program og gjennomføre en nasjonal 10-års jubileumsmarkering – frist for programutkast 01.04.19
- Levere utkast til ny informasjonsstrategi inkludert informasjon på nett om områdene – frist 01.10.19
- Gjennomføre høring av forskriftsendringer om tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyan og Vestnorsk fjordlandskap, og levere endelig anbefaling om forskriftsendringer – frist 15.10.19.

2.3.11 Utredning om landbrukets egen nedbygging av dyrka eller dyrkbar jord

I den oppdaterte jordvernstrategien står det at regjeringen vil utrede en generell søknads- eller meldeplikt i jordloven for å regulere landbrukets egen nedbygging. LMD vil komme tilbake til i hvilken grad Landbruksdirektoratet må bidra til dette utredningsarbeidet.

2.3.12 Beredskap - skog

På skogområdet skal Landbruksdirektoratet delta i DSBs rådgivende skogbrannutvalg. Innenfor stormberedskap vil DSB fra 2019 også opprette et eget utvalg, jf. Meld. St. 10 (2016–2017) og anmodningsvedtak fra Stortinget (Vedtak 449, 31.01.17). Utvalget skal identifisere beredskapsutfordringer og være et forum for samråd mellom relevante beredskapsaktører. Direktoratet skal delta også i stormutvalget.

I lys av tørkesommeren 2018 har departementet bedt NIBIO om en vurdering av beredskapssituasjonen vedrørende barkbiller. Departementet ber også direktoratet om å ha oppmerksomhet på faren for barkbilleskader.

2.3.13 Genetiske ressurser

Landbruksdirektoratet skal bistå LMD i ferdigstilling av nasjonal strategi for bevaring og bærekraftig bruk av genetiske ressurser og legge denne til grunn i forberedelse av søknadsomgangen for tilskudd til genressurstiltak i 2020.

2.3.14 Digitalisering – egenerklæringsskjemaer

Landbruksdirektoratet skal utrede mulighetene for å etablere en digital løsning for innsendelse av egenerklæringsskjemaene etter konsesjonsloven til kommunen, og hva en slik løsning vil koste.

2.3.15 Rundskriv – nydyrking

Landbruksdirektoratet skal utarbeide utkast til nytt rundskriv om nydyrking, samt oppdatere søknadsskjema for nydyrking, med frist 15.05.19 for oversendelse til LMD.

2.3.16 Sensitiviteten i tollvernet

Landbruksdirektoratet skal innen 15.02.19 utarbeide en oversikt over sensitiviteten til alle landbruksvarer som grunnlagsmateriale i internasjonale forhandlinger, jf. møte i LMD 22.11.18.

2.3.17 Kommune- og regionreformen

Landbruksdirektoratet skal i dialog med LMD, fylkesmennene og fylkeskommunene legge til rette for oppgaveoverføringer i forbindelse med kommune- og regionreformen fra 01.01.2020. Dette gjelder virkemidler der direktoratet har et forvaltningsansvar, og vil omfatte oppgaveoverføringer til fylkeskommunene av midler til utrednings- og tilretteleggingstiltak og midler til kystskogbruket. Videre omfatter det oppgaveoverføringer til kommunene av tilskudd til tiltak i beiteområder, tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (veibyggning, taubane og hest) og tilskudd til verdensarvområdene og utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Departementet kommer nærmere tilbake til saken.

2.3.18 Støtte til organisasjoner – kap. 1138 post 70

I LMDs budsjettforslag for 2019 framgår det at departementet vil ha en gjennomgang av kap. 1138 post 70 Støtte til frivillige organisasjoner, med tanke på en omlegging av ordningen fra 2020. Gjennomgangen må ses i lys av meldingen om frivillighetspolitikken, som Kulturdepartementet la fram for Stortinget i desember 2018. Direktoratet må i 2019 påregne å bistå i en slik gjennomgang. Departementet kommer nærmere tilbake til saken.

2.3.19 Evaluering av arbeidet med iverksetting av tiltak som følge av tørkesommeren 2018

LMD vil gjennomføre en evaluering i 2019 av arbeidet med iverksetting av tiltak som følge av tørkesommeren 2018. Landbruksdirektoratet har hatt en sentral rolle i arbeidet og må påregne å bistå i forbindelse med evalueringen. Departementet kommer nærmere tilbake til saken.

2.3.20 Innenlands bearbeiding

Landbruksdirektoratet må avsette ressurser til gjennomgang av ordningen for innenlands bearbeiding, herunder utarbeidelse av forslag til ny forskrift.

2.3.21 Revisjon av tolloven

Landbruksdirektoratet må avsette ressurser til å bistå LMD i forbindelse med revisjon av tolloven.

2.3.22 Gjennomgang av jordbruksavtaleteksten

Det vises til kap. 3.2.11 i tildelingsbrev av 02.07.18. På bakgrunn av omprioriteringer ble ikke arbeidet startet opp i 2018. LMD tar sikte på å gjennomgå jordbruksavtaleteksten i 2019 og direktoratet må påregne å bistå.

2.3.23 Nordisk arbeidsgruppe for jordbruk og klima

LMD er representert i en nordisk arbeidsgruppe som ser på utfordringer etter tørkesommeren 2018. Landbruksdirektoratet må bistå i arbeidet, bl.a. med statistikkinnhenting.

3. Andre vesentlige forhold

3.1 Effektiv ressursbruk

Stortinget har vedtatt landbruks- og matpolitiske mål, der en effektiv landbruks- og matforvaltning er ett av målene. LMD legger til grunn at Landbruksdirektoratet benytter tildelte midler på en kostnadseffektiv måte, jf. kap. 7.2.

3.2 Etablering av responsmiljø for kritiske IKT-hendelser i landbruks- og matsektoren

Departementene har et overordnet ansvar for forebyggende IKT-sikkerhet og håndtering av IKT-sikkerhetshendelser i egen sektor. Departementene skal bl.a. påse at det er etablert sektorvise responsmiljøer for håndtering av kritiske IKT-hendelser i tråd med rammeverket¹ fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). I denne sammenhengen avgrensner vi pt. "sektoren" til å omfatte LMDs underliggende virksomheter (Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, NIBIO og VI).

En "landbruks- og matCERT" (CERT – computer emergency response team) skal etableres og forvaltes i Landbruksdirektoratet, jf. brev av 15.10.18 fra LMD til bl.a. Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, Veterinærinstituttet og NIBIO skal være tilknyttet CERT-miljøet.

Landbruksdirektoratet skal lede arbeidet med å etablere en landbruks- og matCERT, og kan i samråd med de øvrige virksomhetene selv dimensjonere omfanget av CERT-miljøet så lenge det oppfyller minimumskravene som er satt i ovennevnte rammeverk.

Departementet forventer at kostnadene med å etablere og forvalte et sektorvis responsmiljø ikke blir mer omfattende enn at det kan dekkes innenfor virksomhetenes eksisterende budsjетtrammer. Virksomhetene foretar en hensiktsmessig fordeling av kostnadene.

En første versjon av en landbruks- og matCERT skal være etablert i Landbruksdirektoratet, med de øvrige virksomhetene tilknyttet, innen 01.06.19.

¹ Se <https://nsm.stat.no/publikasjoner/rad-og-anbefalinger/rammeverk-hendelseshandtering/>

3.3 Regjeringens fellesføringer for 2019

Det vises til rundskriv H-7/18 av 19.12.18 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Inkluderingsdugnaden

Landbruksdirektoratet skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Ved nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en rapporteres i årsrapporten. Det er ønskelig at virksomheten starter å måle fra 01.07.18. I årsrapporten for 2019 skal direktoratet vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Landbruksdirektoratet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter, sikre at deres leverandører følger lover og regler. Direktoratet skal i årsrapporten for 2019 redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

4. Budsjettvedtak

4.1 Utgifter

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter	kr	1 000 000
----------------------------------	----	-----------

Kap. 1137 Forskning og innovasjon

Post 54 Næringsrettet matforskning mv.	kr	158 901 000
--	----	-------------

Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer

Post 71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak	kr	6 800 000
---	----	-----------

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 01 Driftsutgifter	kr	243 702 000
Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold	kr	6 312 000
Post 50 Arealressurskart	kr	7 715 000
Post 60 Tilskudd til veterinærdekning	kr	180 471 000
Post 70 Tilskudd til fjellstuer	kr	819 000
Post 71 Omstillingstiltak Indre Finnmark	kr	4 274 000
Post 72 Erstatninger	kr	452 000

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m.	kr	55 610 000
Post 74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	kr	1 000 000
Post 80 Radioaktivitetstiltak	kr	500 000

Kap. 1148 Naturskade - erstatninger

Post 71 Naturskade, erstatninger	kr	152 600 000
----------------------------------	----	-------------

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	kr	3 506 000
Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket m.m.	kr	92 300 000
Post 73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	kr	24 062 000

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter	kr	21 500 000
Post 50 Fondsavsetninger	kr	1 133 553 000
Post 70 Markedsregulering	kr	302 062 000
Post 71 Tilskudd til erstatninger	kr	43 000 000
Post 73 Pristilskudd	kr	3 611 045 000
Post 74 Direkte tilskudd	kr	9 024 159 000
Post 77 Utviklingstiltak	kr	264 280 000
Post 78 Velferdsordninger	kr	1 518 391 000

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	kr	33 900 000
Post 72 Tilskudd til organisasjonsarbeid	kr	7 500 000
Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd	kr	79 100 000
Post 79 Velferdsordninger	kr	2 600 000

Det tas forbehold om endringer i tildelingen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2019. Etter Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret og reindriftsoppgjøret 2019, revidert nasjonalbudsjett 2019 og nysalderingen 2019 vil det bli sendt revidert tildelingsbrev.

4.2 Inntekter

Det er budsjettet med følgende inntekter i 2019:

Kap. 4142 Landbruksdirektoratet

Post 01 Driftsinntekter, refusjoner m.m.	kr	43 203 000
--	----	------------

Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

Post 85 Markedsordningen for korn	kr	50 000
-----------------------------------	----	--------

Kap. 5576 Sektoravgifter under LMD

Post 70 Forskningsavgift på landbruksprodukter	kr	158 901 000
--	----	-------------

Landbruksdirektoratet forvalter også ordningen med tollkvoter for landbruksvarer som budsjetteres under Finansdepartementet, kap. 5511 post 71 Auksjonsinntekter fra tollkvoter, jf. omtale under kap. 5.4.

Det tas forbehold om endringer i inntektsbudsjetteringen som følge av eventuelle endringer i budsjettet for 2019.

5. Nærmere omtale av tildeling for 2019

5.1 Driftsutgifter og driftsinntekter

Kap. 1142 post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen, 243 702 000 kroner, forutsettes å dekke Landbruksdirektoratets driftsutgifter. LMD kommer tilbake til virkning av lønnsoppgjøret 2019 i løpet av høsten 2019.

Sammenliknet med 2018-budsjettet er bevilgningen endret som følge av lønns- og prisvekst, regjeringens avbyråkratiserings- og effektivitetsreform (ABE) og en ekstra bevilgning på 17 000 000 kroner for å dekke kostnader til rekruttering, dobbel bemanning i kritiske roller, drift og leie av lokaler i Steinkjer.

Hoveddelen av de administrative utgiftene, inkludert ordinære utviklingskostnader, er budsjettert under post 01. Under kap. 1150, post 21, kan det dekkes kostnader i forbindelse med utvikling av fagsystemer, evalueringer og arbeidsgrupper, jf. omtale i kap. 5.2. For å kunne ha nødvendig fleksibilitet, vil det likevel fortsatt være aktuelt å belaste kap. 1150, postene 50, 70, 74, 77 og 78 med visse utgifter, særlig av utviklings- og utredningskarakter samt ved evalueringer, jf. omtale under kap. 1150 i Prop. 1 S (2018-2019). Dette kan for eksempel være aktuelt dersom jordbruksoppgjøret medfører særskilte utviklingsbehov. Slike belastninger skal tas opp med LMD på forhånd, dersom de ikke følger av fullmakter gitt i vedtak eller i tildelingsbrev.

Utredningsoppdrag og juridisk bistand i forbindelse med markedsordningen for melk, kan dekkes over prisutjevningsordningen for melk (PU). Før ev. belastning av PU, skal saken forelegges departementet. Utgifter til revisjon av PU, dekkes over PU.

Landbruksdirektoratet har i brev av 14.11.18 kommet med forslag til belastning av ordninger for utgifter av utviklings- og utredningskarakter og til IKT. Departementets godkjenning av dette framgår av oversikten nedenfor. Departementet viser også til omtale under kap. 1150, post 21.

Utviklingsoppgaver

Økologisk landbruk

Inntil 200 000 kroner kan belastes LUF, ordningen økologisk landbruk, til kjøp av tjenester for overvåkning av omsetningen av økologiske matvarer på kjedenivå.

Inntil 150 000 kroner kan belastes LUF, ordningen økologisk landbruk, til kjøp av tjenester knyttet til arbeidet med oppfølging av den nasjonale strategien for økologisk jordbruk.

Kjøp av markedsdata for melkeprodukter

Inntil 90 000 kroner kan belastes prisutjevningsordningen for melk til kjøp av markedsdata for ost og yoghurt.

IKT

Vedlikehold og drift av skogfundsordningen

Inntil 1 700 000 kroner kan belastes sentralt inntrukne rentemidler til vedlikehold av fagsystemene for skogordningene.

Digitalisering av skogforvaltningen

Inntil 850 000 kroner kan belastes sentralt inntrukne rentemidler til digitalisering av skogforvaltningen. I tillegg tildeles det inntil 1 000 000 kroner fra kap. 1100 post 21 og inntil 1 000 000 fra kap. 1150, post 21, til dette formålet, jf. omtale under kap. 5.2.

Kap. 1142 post 01 Driftsinntekter

Det er budsjettert med inntekter, 43 203 000 kroner, svarende til Landbruksdirektoratets utgifter med:

- administrasjon av LUF og andre fond (dekkes av fondsmidler)
- saker for Omsetningsrådet (dekkes av omsetningsavgiften)
- forvaltning av prisutjevningsordningen for melk (PU) (dekkes av PU)
- forvaltning av kvoteordningen for melk (dekkes av overproduksjonsavgiftsmidler som følge av produksjon ut over melkekvote)
- oppgaver knyttet til forskningsavgiften (dekkes av avgiftsmidler)

5.2 Forvaltning av tilskuddsordninger og erstatningsordninger

Landbruksdirektoratet skal til enhver tid ha oversikt over hvor stor del av bevilgningene som er kommet til utbetaling, og hvor stor del som er bundet opp i bindende tilsagn som ikke er kommet til utbetaling. Direktoratet må påse at samlet utbetaling og tilsagn ikke overskrider beløpene som her stilles til disposisjon for hver enkelt ordning, med tillegg av eventuelt overført beløp fra forrige budsjettermin. I den grad ubrukte midler fra 2018 kommer i tillegg, vil dette bli meddelt i eget brev på et senere tidspunkt.

Tilskuddsordningene må forvaltes i samsvar med generelle bestemmelser og krav i økonomiregelverket og virksomhetsinstruksen.

Landbruksdirektoratet kan fastsette nærmere regler mv., som er nødvendig for forvaltningen av ordningene, innenfor det som departementet har fastsatt og det som framgår av dette tildelingsbrevet.

Tilskuddsforvaltningen må baseres på virksomhetens vurdering av risiko og vesentlighet og skal være en integrert del av direktoratets arbeid med risikostyring.

Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er tildelt 1 000 000 kroner til digitalisering av skogforvaltningen.

Kap. 1139 Genressurser, miljø- og ressursregistreringer

Post 71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak

Det er tildelt 6 800 000 kroner. Av beløpet skal 6 300 000 kroner gå til tiltak og prosjekter for forvaltning av genetiske ressurser og 500 000 kroner øremerkes til Genbanken for vernehøns (Hvam). For søknadsomgangen for tilskudd til genressurstiltak i 2019 bes Landbruksdirektoratet om å dekke Norges kontingent i de europeiske genressursnettverkene Euforgen, ECPGR og ERFP, finansiert over post 71.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold

Det er bevilget 6 312 000 kroner. Posten skal dekke utgiftene til oppfølging av Norges ansvar ved gjennomføring av ny reingjerdekonvensjon med Finland og for konvensjonsgjerdene mot

Sverige, Finland og Russland. Posten skal også dekke utgiftene til oppfølging av reinbeiteavtaler i Rørosregionen og til vedlikehold av gjerdene i Hemsedal og Lærdal.

I tillegg skal posten dekke eventuelle erstatningskrav fra finske og russiske myndigheter i samsvar med gjeldende reingjerdekonvensjon og avtaler. Departementet ber om at følgende tiltak prioriteres finansiert over post 45 i 2019:

1. Oppfølging av ny konvensjon mellom Norge og Finland, herunder bygging av nye konvensjonsgjerder
2. Kritisk vedlikehold av gjerdene mot Russland, Finland og Sverige, kritisk vedlikehold av sperregjerder i Rørosregionen og kritisk vedlikehold av CWD-gjerdet i Mørkedalen
3. Oppfølging av inngåtte reinbeiteavtaler i Rørosregionen

Post 50 Arealressurskart

Det er bevilget 7 715 000 kroner i støtte til vedlikehold av arealressurskart (AR5) som gir næringsdrivende og forvaltningen tilgang til arealinformasjon av høy kvalitet. Midlene tildeles NIBIO. Landbruksdirektoratet utformer brev med krav til rapportering m.m.

Post 60 Tilskudd til veterinærdekning

Det er tildelt 180 471 000 kroner i tilskudd til veterinærdekning, herav 129 800 000 kroner til vaktgodtgjøring, 44 321 000 kroner til stimulerings tiltak i kommunene og 5 600 000 kroner til administrative kostnader i kommunene. Midlene til vaktgodtgjøring skal fordeles til kommunene ut fra fastlagt vaktinndeling og vaktopplegg. Stimulerings tilskuddet skal fordeles til fylkene slik departementet har fastsatt nedenfor. Fylkesmannen kan bestemme hvilke kommuner som skal kunne få stimuleringsmidler i tråd med retningslinjer fra Landbruksdirektoratet. Direktoratet gis også fullmakt til å fordele inntil 750 000 kroner til Fylkesmannen i Troms og Finnmark, som kan brukes til å sikre tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester på Svalbard. Eventuelle midler som ikke kommer til anvendelse på Svalbard kan omfordeles til fylkene.

Stimulerings tilskuddet (kr):

Hedmark	2 613 000
Oppland	1 505 000
Buskerud	1 190 000
Telemark	1 423 000
Agder	1 504 000
Rogaland	793 000
Hordaland	4 427 000
Sogn og Fjordane	3 959 000
Møre- og Romsdal	4 432 000
Trøndelag	7 126 000
Nordland	7 722 000
Troms	3 988 000
Finnmark	3 639 000

Post 70 Tilskudd til fjellstuer

Det er bevilget 819 000 kroner til å vedlikeholde tilbudet om husvære til bl.a. reingjetere.

Post 71 Omstillingstiltak i Indre Finnmark

Det er tildelt 4 274 000 kroner til å finansiere ulike tilpasninger og tiltak for å legge til rette for en bærekraftig reindrift i Finnmark. Utgifter til telling av rein, utgifter til økt kunnskap om

produksjon og tap i reindriften, samt enkelte utviklings- og utredningskostnader, blir også dekket over denne posten. Departementet ber om at følgende tiltak prioriteres finansiert over post 71 i 2019:

1. Gjennomføring av kontrolltiltak, herunder tellinger av rein
2. Overvåkningsprogrammet for Finnmarksvidda
3. Utviklingsprosjekter:
 - a. Ferdigstilling av prosjektet midlertidig digital løsning for Melding om reindrift (MOR) og søknad om tilskudd til siidaandeler og tamreinlag
 - b. Ferdigstilling av prosjektet digitalisering av reindriftens arealbrukskart
4. Evaluering av reintallsreduksjonsprosessen

Post 72 Erstatninger

Det er bevilget 452 000 kroner til dekning av erstatninger ved ekspropriasjon av rett til reinbeite i Trollheimen, jf. forutsetningene i overskjønn hjemlet av Frostating lagmannsrett 02.09.99, og beiteleie i samsvar med inngåtte reinbeiteavtaler. Posten er en overslagsbevilgning.

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer

Det er bevilget 55 610 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning. Bevilgningen er tilpasset år med gjennomsnittlig skadeomfang. Tiltak for å redusere innholdet av radioaktivitet hos storfe og småfe på utmarksbeite som følge av atomulykken i Tsjernobyl blir også dekket over denne posten.

Post 74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt

Det er bevilget 1 000 000 kroner.

Post 80 Radioaktivitetstiltak

Det er bevilget 500 000 kroner til statens dekning av kostnader med radioaktivitetstiltak i reindriften som følge av radioaktiv nedfall etter Tsjernobylulykken.

Kap. 1148 Naturskade – erstatninger

Post 71 Naturskade, erstatninger

Det er bevilget 152 600 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning. Bevilgningen skal dekke innfrielse av både nye tilsagn og utestående tilsagn fra tidligere år. I tillegg skal bevilgningen dekke kostnader ved taksering av skader, informasjonstiltak og andre tiltak som bidrar til å redusere skadevirkningene av framtidige naturulykker eller øker virkningen av de ressursene som blir nyttet på naturskadeområdet. Bevilgningen skal også dekke nødvendige utgifter til ekstrahjelp, og vedlikehold og utvikling av IKT-system for ordningen. I tillegg skal utgifter til Klagenemnda dekkes over posten.

Det kan under post 71 i 2019 overføres ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) til 2020 på inntil 107 800 000 kroner (tilsagnsfullmakt).

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket

Det er bevilget 92 300 000 kroner til infrastrukturtiltak i skogbruket, fordelt med om lag 22 000 000 kroner til skogsvegformål og 70 000 000 kroner til tømmerkaier. Bevilgningen skal dekke innfrielse av både nye tilsagn og utestående tilsagn fra tidligere år.

Det kan under post 71 i 2019 overføres ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) til 2020 på inntil 118 700 000 kroner (tilsagnsfullmakt).

Post 73 Tilskudd til skog-, klima- og energiltak

Det er tildelt 24 000 000 kroner for oppfølging av skogkulturtiltakene tettere planting ved forynging etter hogst og gjødsling av skog for 2019. Fordeling av midlene mellom de to tiltakene gjøres på grunnlag av utviklingen i søknadstilfanget og erfaringene fra forvaltningen av ordningene i 2017 og 2018. Det vises for øvrig til tidligere godkjent opplegg og innretning for forvaltningen av tilskuddsordningene i brev av 01.03.16 fra LMD.

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Fordelingen av bevilgningene på kap. 1150 på poster/underposter framgår av Prop. 1 S (2018-2019). Departementet ber Landbruksdirektoratet legge denne fordelingen til grunn for sin oppfølging av bevilgningene på kap. 1150.

Eventuell omdisponering mellom underposter skal forelegges LMD. For de overførbare bevilgningene under kap. 1150, er det bevilgningene som styrer tilskuddssatsene. Dersom det innenfor bevilgningen eventuelt er grunnlag for økning av satsene ut over det som er avtalt i jordbruksavtalen, skal dette forelegges LMD for godkjenning. For produksjonstilskuddene, jf. kap. 7 i jordbruksavtale for perioden 01.07.18 – 30.06.19, skal forslag til endelige satser forelegges departementet, som fastsetter satsene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det er tildelt 21 500 000 kroner, herav 3 800 000 kroner til utvikling av IKT-systemet Agros, 15 500 000 kroner til ny IKT-løsning for importvern og RÅK, 700 000 kroner til risikoreducerende tiltak i fagsystem for erstatningsordningene (ELF), 500 000 kroner til systemtilpasning i Agros knyttet til fylkeskommunens forvaltning av virkemidler under LUF og 1 000 000 kroner til digitalisering av skogforvaltningen.

Post 70 Markedsregulering

Det er bevilget 302 062 000 kroner.

70.11 Markedstiltak

Det er bevilget 27 400 000 kroner. Midlene tildeles Omsetningsrådet. Det forutsettes at Omsetningsrådet anvender midlene i samsvar med forutsetningene i jordbruksoppgjøret.

70.12 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen m.m.

Det er bevilget 236 662 000 kroner, herav 210 363 000 kroner til prisnedskrivning og 26 299 000 kroner til eksportrestitusjon.

70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse

Det er bevilget 38 000 000 kroner, herav 18 000 000 kroner til potetsprit og 20 000 000 kroner til potetstivelse.

Post 71 Tilskudd til erstatninger m.m.

Det er bevilget 43 000 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning og omfatter følgende ordninger:

- Erstatning ved avlingssvikt i planteproduksjon
- Erstatning ved svikt i honningproduksjon

Post 73 Pristilskudd

Det er bevilget 3 611 045 000 kroner. Til grunn for bevilgningen ligger prognoser for kvantum i 2019 (ull, melk, kjøtt og korn) og priser/satser for avtaleperioden 2018/2019. Posten er en overslagsbevilgning.

73.11 Tilskudd til norsk ull

Det er bevilget 134 000 000 kroner. Landbruksdirektoratet er ansvarlig for differensieringen av tilskuddssatsene på de ulike ullkvalitetene.

73.13 Pristilskudd melk

Det er bevilget 666 000 000 kroner, herav 70 000 000 kroner til grunntilskudd geitmelk og 596 000 000 kroner i distriktstilskudd til all melk.

73.15 Pristilskudd kjøtt

Det er bevilget 1 452 260 000 kroner, herav 95 000 000 kroner til grunntilskudd (sau/lam og geit/kje), 247 700 000 kroner til kvalitetstilskudd (storfe), 654 400 000 kroner til distriktstilskudd og 455 160 000 kroner i tilskudd til lammeslakt og kjeslakt.

73.16 Distriktstilskudd egg

Det er bevilget 3 335 000 kroner.

73.17 Distriktstilskudd, frukt, bær, grønnsaker og potet

Det er bevilget 123 500 000 kroner. Underposten omfatter 118 900 000 kroner til distriktstilskudd frukt, bær og grønnsaker, og 4 600 000 kroner til distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge.

73.18 Frakttilskudd

Det er bevilget 361 450 000 kroner. Underposten omfatter ordningene med frakttilskudd på kjøtt (134 000 000 kroner), egg (7 450 000 kroner) og korn/kraffôr (220 000 000 kroner).

73.19 Prisedskrivningstilskudd korn

Det er bevilget 779 100 000 kroner.

73.20 Tilskudd matkorn

Det er bevilget 91 400 000 kroner.

Post 74 Direkte tilskudd

Det er bevilget 9 024 159 000 kroner.

74.11 Driftstilskudd, melkeproduksjon og kjøttfeproduksjon

Det er bevilget 1 601 600 000 kroner. Av beløpet er det avsatt 1 286 300 000 kroner til tilskudd til melkeproduksjon og 315 300 000 kroner til tilskudd til kjøttfeproduksjon.

74.14 Tilskudd til husdyr

Det er bevilget 2 442 800 000 kroner. Av beløpet er det avsatt 2 421 500 000 kroner til tilskudd til husdyr og 21 300 000 kroner til tilskudd til bevaringsverdige husdyrraser.

74.16 Beitetilskudd

Det er bevilget 917 200 000 kroner, herav 573 300 000 kroner til utmarksbeitetilskudd og 343 900 000 kroner til generelt beitetilskudd.

74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Det er bevilget 3 447 500 000 kroner, herav 1 393 400 000 kroner til kulturlandskapstilskudd og 2 054 100 000 kroner til arealtilskudd.

74.19 Regionale miljøprogram

Det er bevilget 493 159 000 kroner. Midlene tildeles fylkesmannen.

74.20 Tilskudd til økologisk landbruk

Det er bevilget 121 900 000 kroner, herav 68 600 000 kroner til ekstra husdyrtilskudd og 53 300 000 kroner til ekstra arealtilskudd.

Post 77 Utviklingstiltak

Det er bevilget 264 280 000 kroner.

77.11 Tilskudd til dyreavl m.m.

Det er bevilget 88 700 000 kroner, fordelt med 25 600 000 kroner til tilskudd til semintjenester, 48 800 000 kroner til tilskudd til veterinære reiser og 14 300 000 kroner til tilskudd til avlsorganisasjoner, der søknadsberettigede organisasjoner er utvidet med Avlslaget for sidet trønderfe og nordlandsfe og Landslaget for Telemarksfe.

Det forutsettes at avlsorganisasjonene samarbeider med Norsk genressurscenter for å bidra til at genetiske ressurser som ligger i små sårbare populasjoner av tradisjonelle norske raser ikke går tapt, herunder bidra til semin på slike raser, når det anses hensiktsmessig.

77.12 Tilskudd til frøavl m.m.

Det er bevilget 18 720 000 kroner. Ordningen omfatter pristilskudd, arealtilskudd, lagringstilskudd med en samlet ramme på 15 000 000 kroner og 3 720 000 kroner til tilskudd til beredskapslagring av såkorn. Tilskudd til lagring av såkorn utbetales med en sats på 0,60 kroner per kg til maksimalt 6 200 tonn såkorn.

77.13 Tilskudd til rådgivning

Det er bevilget 93 500 000 kroner. Minst 14 000 000 kroner av de tildelte midlene skal gå til HMS-rådgivning og minst 5 500 000 kroner skal nyttes til byggteknisk rådgivning. Midlene tildeles Norsk landbruksrådgivning (NLR). Landbruksdirektoratet utformer brev med krav til rapportering m.m.

77.15 Tilskudd til kvalitetstiltak

Det er tildelt 49 360 000 kroner til følgende tiltak:

- Utvikling av plantemateriale, nordisk – 2 400 000 kroner
- Utvikling av plantemateriale, oppformering – 12 500 000 kroner, herav 11 000 000 kroner til Sagaplant og 1 500 000 kroner til NMBU
- Utvikling av plantemateriale, Graminor – 24 960 000 kroner
- Kvalitetstiltak for settepotetavl – 9 500 000 kroner

77.17 Tilskudd til fruktlager

Det er bevilget 14 000 000 kroner.

Post 78 Velferdsordninger

Det er bevilget 1 518 391 000 kroner.

78.11 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Det er bevilget 1 176 600 000 kroner.

78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Det er bevilget 153 200 000 kroner.

78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Det er bevilget 50 200 000 kroner. Landbruksdirektoratet bes om å overføre midlene til Folketrygdfondets kap. 5700, post 71 (trygdeavgift).

78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Det er bevilget 65 891 000 kroner. Midlene tildeles fylkesmannen som fordeler midlene mellom avløserlagene.

78.16 Tidligpensjonsordning for jordbrukere

Det er bevilget 72 500 000 kroner.

Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

Post 85 Markedsordningen for korn

Posten omfatter inntekter fra prisutjevningsbeløp på kraftfôrråvarer. Det er budsjettert med 50 000 kroner i inntekter på posten i 2019.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Post 72 Tilskudd til organisasjonsarbeid

Det er bevilget 7 500 000 kroner i organisasjonstilskudd til Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL), herav 200 000 kroner til HMS-tiltak i reindriften. Landbruksdirektoratet utformer brev med krav til rapportering m.m. Kopi av NRLs rapportering oversendes departementet.

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd

Det er bevilget 79 100 000 kroner. Posten omfatter følgende ordninger:

- Produksjonspremie – 33 000 000 kroner
- Etableringstilskudd – 2 600 000 kroner
- Særskilt driftstilskudd til ungdom – 2 000 000 kroner
- Kalveslaktetilskudd – 24 000 000 kroner
- Ektefelle tillegg – 1 400 000 kroner
- Distriktstilskudd – 16 100 000 kroner

Post 79 Velferdsordninger

Det er bevilget 2 600 000 kroner. Posten omfatter følgende ordninger:

- Tidligpensjon – 1 000 000 kroner
- Tilskudd for leid hjelp ved svangerskap/fødsel – 1 000 000 kroner
- Tilskudd til sjukepengeordningen i reindriften – 600 000 kroner – Landbruksdirektoratet bes om å overføre midlene til Folketrygdfondets kap. 5700, post 71 (trygdeavgift)

5.3 Fond

Generelt

Landbruksdirektoratet har forvaltningsansvaret, herunder regnskapsføreransvaret, for følgende statlige fond:

- Landbrukets utviklingsfond (LUF)
- Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter
- Utviklingsfondet for skogbruket
- Reindriftens utviklingsfond (RUF)

Når det gjelder administrative kostnader ved forvaltning av fond, gjelder generelt at administrative kostnader dekkes over fondet der vedtektene gir grunnlag for det. Utbetaling fra fondene skal skje gjennom statens konsernkontoordning. Tilsagn om tilskudd gitt av departementet forutsettes også utbetalt og regnskapsført av Landbruksdirektoratet.

Landbruksdirektoratet bes overføre midlene fra statsbudsjettet til de enkelte fond slik at fondene til enhver tid har en positiv saldo i forhold til statskassa. Overføringene bes foretatt i halvårlige terminer, i januar og juli.

Der fondsmidlene finansierer tilskuddsordninger, gjelder det som er omtalt i kap. 5.2 (innledningen) om forvaltning av tilskuddsordninger.

Når det gjelder ordninger over LUF som forvaltes av Innovasjon Norge (IN), skal Landbruksdirektoratet utbetale midler fra LUF til IN i terminer 4 – 6 ganger pr. år. Det skal legges opp til regelmessig avstemming av fondsregnskapet og INs regnskap. Landbruksdirektoratet må vektlegge kontakten med IN for å sikre god samhandling og avstemming av regnskapene.

IN forvalter også midler over Reindriftens utviklingsfond (RUF) til *Utviklingsprogrammet – vekst og verdiskaping i landbruket* for driftsåret 2018/2019. Bevilgningen, 8 200 000 kroner, dekker også kostnadene til administrasjon av ordningen i IN med inntil 1 700 000 kroner. Landbruksdirektoratet bes overføre midlene til IN 2 ganger pr. år.

Det er fra LUF bevilget 63 000 000 kroner til Matmerk. Landbruksdirektoratet bes overføre midlene til stiftelsen i 2 utbetalinger. Matmerk mottar oppdragsbrev fra LMD.

Det er fra LUF bevilget 14 000 000 kroner til fylkeskommunenes arbeid innenfor rekruttering, likestilling og kompetanseheving i landbruket. Landbruksdirektoratet bes overføre midlene til fylkeskommunene primo juli 2019, i henhold til fylkesvis fordeling i tilskuddsbrev fra LMD til fylkeskommunene for 2019 på landbruks- og matområdet.

Det er bevilget 2 000 000 kroner over LUF og 1 950 000 kroner over RUF til ordningen med konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift, herav 500 000 kroner fra LUF og 1 000 000 kroner fra RUF til prosjektet "Fremtidsrettet reindrift og jordbruk i områder med arealkonflikter i Hedmark og Trøndelag" der Fylkesmannen i Innlandet er prosjekteier. Fylkesmannen i Trøndelag forvalter ordningen for øvrig. Landbruksdirektoratet overfører bevilgningen fra RUF til LUF slik at midlene under ordningen samlet sett ligger i LUF.

Midler til forskning

Forskningsavgiftsmidlene budsjetteres i statsbudsjettet på kap. 1137, post 54, og kap. 5576, post 70. Styret for fondet disponerer midlene innenfor budsjett fastsatt av LMD. Styret mottar oppdragsbrev fra LMD.

Forskningsmidlene over jordbruksavtalen (LUF) disponeres av Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen. Avtalepartenes prioriteringer for bruken av midlene framgår av kap. 7.2.5 i Prop. 94 S (2017-2018).

Landbruksdirektoratet har sekretariatsansvar for Styret for fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Styret for forskningsmidler over jordbruksavtalen. Det er viktig at det videreutvikles et godt samarbeid og en formålstjenlig ansvarsdeling mellom styrene og Norges Forskningsråd. Det skal skilles tydelig mellom styrene og Landbruksdirektoratet i profilering og utadrettet virksomhet, slik at de ulike aktørenes roller og ansvar kommer tydelig fram.

Ikke-statlige fond

Landbruksdirektoratet har også regnskapsføreransvaret for følgende ikke-statlige fond: Sentralt inntrukne rentemidler fra skogfondsordningen, prisutjevningsordningen for melk, kvoteordningen for melk og fond under Omsetningsrådet.

Fondsbevilgninger

Kap.1137 Forsking og innovasjon

Post 54 Næringsrettet matforskning mv.

Det er bevilget 158 901 000 kroner, jf. omtale under *Midler til forskning*.

Kap. 5576 Sektoravgifter under LMD

Post 70 Forskningsavgift på landbruksprodukter

Posten omfatter inntekter, 158 901 000 kroner, fra forskningsavgiften på landbruksprodukter, og har en motsvarende utgiftspost under kap. 1137, post 54, jf. omtale ovenfor.

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket

Det er bevilget 3 506 000 kroner.

Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Tilskudd til LUF

Midlene over posten, 1 133 553 000 kroner, bevilges til LUF. For 2019 har LUF-midlene en innvilgningsramme på 1 610 000 000 kroner, inkl. rentestøtte, jf. tabell 2.10 i Prop. 1 S (2018-2019).

Av tiltakene i tabell 2.10 har Landbruksdirektoratet forvaltningsansvaret for disse:

Utrednings- og tilretteleggingstiltak (UT-midler)

Det er bevilget 48 000 000 kroner, jf. omtale under kap. 2.3.2

Nasjonale kompetansetiltak (KIL-midler)

Det er bevilget 4 000 000 kroner, jf. omtale under kap. 2.3.2. Inntil 1 000 000 kroner kan avsettes til kurs for avløsere og landbruksvikarer.

Forskning og utvikling

Det er bevilget 65 000 000 kroner, jf. omtale under *Fond/Generelt/Midler til forskning*.

Skogbruk

Landbruksdirektoratet skal forvalte 227 500 000 kroner av midlene til skogbruk over LUF fordelt på følgende tiltak:

Det er avsatt 194 000 000 kroner til *nærings- og miljøtiltak i skogbruket*. Midlene fordeles med 110 000 000 kroner til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. som skal forvaltes av fylkesmannen, og 84 000 000 kroner til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak som forvaltes av kommunene, herav 8 000 000 kroner til miljøtiltak. Av bevilgningen til miljøtiltak skal 6 000 000 kroner forbeholdes skogeiere som tar vare på nøkkelbiotoper i større omfang enn det som forventes av næringa. I dette inngår også flerårige kontrakter om nøkkelbiotoper som utløper og som bør fornyes. De øvrige 2 000 000 kroner skal fordeles til formål som friluftslivstiltak, ivaretagelse og synliggjøring av kulturminner, ivaretagelse og skjøtselstiltak i nøkkelbiotoper og fjerning av frøformerte planter av utenlandske treslag utenfor produksjonsbestand av slike treslag.

Det er avsatt 28 500 000 kroner til *skogbruksplanlegging med miljøregistreringer*, herav 24 500 000 kroner til fylkesmannen. Av bevilgningen skal Landbruksdirektoratet overføre 1 000 000 kroner til NIBIO til AR5 på skogarealer. I tillegg kan inntil 3 000 000 kroner brukes til videre utvikling av det faglige grunnlaget for miljøregistreringene, nødvendige tilpasninger til Natur i Norge (NiN) og omlegging av kartdatabase i den forbindelse, samt videre arbeid med og utvikling av Skogportalen. Fordelingen av midlene mellom disse oppgavene gjøres i kontakt med departementet.

Det er avsatt 5 000 000 kroner til kystskogbruket. Midlene fordeles av Landbruksdirektoratet til fylkesoverbyggende prosjekter i kystskogbruksfylkene. Midlene skal prioriteres til prosjekter og tiltak med formål å bidra til å løse kystskogbruksfylkenes særskilte utfordringer slik at skogressursene i disse fylkene kan bidra til lønnsomt skogbruk og økt verdiskaping. Det skal fortsatt legges vekt på infrastruktureltiltak, herunder videreføre arbeidet med hovedplaner for skogsveger og utvikling av tømmerkai-terminaler.

Utsiktsrydding i kulturlandskapet

På grunn av forsinket oppstart av ordningen er det ikke avsatt midler til ordningen i 2019.

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Bevilgningen på 115 000 000 kroner tildeles fylkesmannen. Hydrotekniske tiltak skal prioriteres der det er stort behov. Fylkesmannen fordeler midlene videre til kommunene.

Drenering

Bevilgningen på 58 000 000 kroner tildeles fylkesmannen. Fylkesmannen fordeler midlene videre til kommunene.

Investeringsstøtte til organisert beitebruk

Bevilgningen på 18 000 000 kroner tildeles fylkesmannen. Av beløpet skal 5 000 000 kroner prioriteres til investeringer i teknologi. Direktoratet utformer detaljene etter samråd med LMD. Videre er 3 000 000 kroner øremerket ekstraordinære kostnader for beitenæringen som følge av kampen mot CWD.

Handlingsplan for plantevernmidler

Det er bevilget 10 000 000 kroner. Midlene er flyttet fra kap. 1150, post 77.15. Av beløpet skal 1 000 000 kroner prioriteres til arbeid med å redusere avdrift ved spredning av plantevernmidler. Prosjektmidlene gis, i tråd med føringer fra referansegruppen, til både ettårige og flerårige prosjekter.

Klima- og miljøprogram

Det er bevilget 20 000 000 kroner til utviklingstiltak og informasjonstiltak på miljø- og klimaområdet. Landbruksdirektoratet og fylkesmannen forvalter midlene. Midlene er fordelt med 7 000 000 kroner til fylkesvise tiltak og 13 000 000 kroner til sentrale tiltak, jf. referat fra møte 28.08.18 om fordeling av midlene. Prosjekt som bidrar til å styrke kunnskapsgrunnlaget om klimautfordringer og teknologisatsing i jordbruket skal prioriteres.

Klimasmart landbruk

Det er bevilget 20 000 000 kroner, jf. kap. 7.3.4 i Prop. 94 S (2017-2018) og kap. 3.2.1 i tildelingsbrevet av 02.07.18.

Støtte til verdensarvområdene og utvalgte kulturlandskap

Det er bevilget 18 500 000 kroner. Av økningen på 5 000 000 kroner skal 3 000 000 kroner avsettes til utvalgte kulturlandskap og 2 000 000 kroner til verdensarvområdene. Bevilgningen må ses i sammenheng med Klima- og miljødepartementets midler til disse tiltakene.

Utviklingstiltak innen økologisk jordbruk

Det er bevilget 31 000 000 kroner til utviklingstiltak innen økologisk jordbruk.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet

Det er bevilget 33 900 000 kroner til Reindrifftsens Utviklingsfond (RUF). På bakgrunn av fondets økonomiske situasjon er tildelingsrammen satt lik bevilgningsrammen.

I Reindrifftsavtalen 2018/2019 har avtalepartene øremerket 29 670 000 kroner til ulike ordninger som sorterer under RUF:

- Konfliktforebyggende tiltak – 1 950 000 kroner, herav 1 000 000 kroner til prosjektet "Fremtidsrettet rein- og jordbruksdrift i Hedmark og Trøndelag"
- Utviklingsprogrammet, reindrifftsens andel – 8 200 000 kroner
- Fagbrevordningen – 2 000 000 kroner
- Markedstiltak – 5 000 000 kroner
- Pramming av rein – 4 500 000 kroner
- Lærings- og omsorgsbaserte tjenester – 1 270 000 kroner
- Drift av nytt klassifiseringssystem – 750 000 kroner
- Fjerning av gammelt gjerdemateriell m.m. – 1 000 000 kroner
- Videreutvikling av reindrifftsens arealbrukskart – 300 000 kroner
- Beredskapsfond – 2 000 000 kroner
- Reindrifftsaglige møte med fylkesmannen – 200 000 kroner
- Prosjekt for gjennomgang av tidligere utredninger knyttet til tiltak for å styrke kvinners stilling i reindrifften – 200 000 kroner
- Frakttilskudd – 2 000 000 kroner (flyttet fra post 75)
- Rapportering av slaktet rein – 300 000 kroner (flyttet fra post 75)

Økonomisk støtte kan for øvrig innvilges til andre formål i samsvar med RUF-forskriftens formål. RUF-styret skal legge opp en plan for bruk av de midlene som ikke er øremerket av avtalepartene og som kan understøtte målsettingene for reindrifftspolitikken.

5.4 Tollkvoter for landbruksvarer

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen med tollkvoter for landbruksvarer. Tollkvotene er dels et resultat av WTO-avtalen, EØS-avtalen, frihandelsavtaler med ulike land, tollpreferanseordningen ovenfor utviklingsland (GSP), og dels fastsatt av forvaltningen som virkemidler i importpolitikken som føres på det aktuelle området. De fleste tollkvotene fordeles ved auksjon for ett år av gangen. Ordningen budsjetteres under Finansdepartementet, kap. 5511, post 71, jf. Prop. 1 LS (2018-2019) Skatter, avgifter og toll 2019.

5.5 Erstatningskrav mot staten

Landbruksdirektoratet gis fullmakt fra LMD til å belaste kapittel 471, post 71 for erstatninger som er omfattet av rundskriv G-01/2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Vi presiserer at direktoratet er ansvarlig for at vilkårene for å utgiftsføre erstatningsutbetalinger på kap. 471, post 71 er oppfylte i henhold til rundskrivets bestemmelser, og at Justis- og

beredskapsdepartementet varsles i henhold til rundskrivets punkt 4. LMD ber om å bli varslet om erstatningsutbetalinger som overstiger 250 000 kroner. Eventuelle utbetalinger skal også kort omtales i Landbruksdirektoratets årsrapport.

6. Fullmakter for budsjettåret 2019

Rundskriv R-110 fra Finansdepartementet angir fullmakter til avvik fra bevilgningsreglementets hovedprinsipper, som LMD har anledning til å delegere videre til underliggende virksomheter. Årlige fullmakter til avvik fra bevilgningsreglementets hovedprinsipper gis under pkt. 6.2. Dersom Landbruksdirektoratet har behov for ytterligere fullmakter som fremkommer av R-110, ber vi om at dette tas opp med departementet. For personalfullmakter vises det til punkt 3.5 om personalforvaltning i virksomhetsinstruksen.

6.1 Budsjettfullmakter

Merinntektsfullmakter

Landbruksdirektoratet kan overskride bevilgningen under kap. 1137, post 54, mot tilsvarende merinntekter under kap. 5576, post 70.

Landbruksdirektoratet kan overskride bevilgningen under kap. 1142, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4142, post 01.

Tilsagnsfullmakter

Landbruksdirektoratet kan overføre ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) til 2020 på følgende kap./poster:

Kap. 1148 Naturskade - erstatninger

Post 71 Naturskade - erstatninger	kr	107 800 000
-----------------------------------	----	-------------

Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	kr	118 700 000
---	----	-------------

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Landbruksdirektoratet kan overskride bevilgningen under kap. 1142, post 01 med inntil 500 000 kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

6.2 Fullmakter etter bevilgningsreglementet

Landbruksdirektoratet gis fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i R-110 punkt 2.3 er oppfylt. Følgende forhold skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse: avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret, avtaler av potensielt strategisk betydning, nye husleieavtaler av større omfang eller vesentlige endringer av en løpende husleieavtale av større omfang. For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler.

7. Rapportering

Kravene til årsrapport framgår av virksomhetsinstruksen.

Årsrapporten for 2018 har frist 15.03.19 for oversendelse til LMD. Rapporteringskravene i kap. 7.2 (Effektiv ressursbruk og Personvernforordningen) og kap. 7.3 (Fornye, forenkle, forbedre) gjelder også for årsrapporten for 2018.

Årsrapporten for 2019 har frist 15.03.20 for oversendelse til LMD.

Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

I vedlegg til årsrapporten skal det gis en oversikt over:

- Statistikk over klager og dispensasjonssøknader behandlet av Landbruksdirektoratet. Oversikten skal grupperes etter ordning og resultatet av behandlingen.
- Oversikt over rettssaker på direktoratets område med resultatet i saken.
- Oversikt over saker behandlet av Sivilombudsmannen som har vært til behandling i Landbruksdirektoratet eller fylkesmannsembetene.
- Oversikt over forskrifter fastsatt av Landbruksdirektoratet etter konsesjonsloven § 7 (nedsatt konsesjonsgrense for bebygd eiendom) med opplysning om forskriften er ny i kommunen, er blitt endret eller opphevet i løpet av året.

Sikkerhet

LMD vil i eget brev be Landbruksdirektoratet om egen rapportering, utenom årsrapporten, på sikkerhetstilstanden i virksomheten. Denne rapporteringen skal beskrive sikkerhets- og beredskapsutfordringer, eventuelle sikkerhetstruende hendelser som er identifisert, og arbeidet som er gjort i løpet av året for å redusere sårbarhet.

Kontroll

Omtalen av kontrollvirksomheten i årsrapporten skal suppleres med en mer utfyllende rapportering som behandles på styringsmøte 1. halvår.

Resultatrapportering

Det vises til de fire overordnede målene for landbruks- og matpolitikken. Departementet rapporterer på målstrukturen samlet i Prop. 1 S (2018-2019), jf. del III.

Mye av resultatrapporteringen skjer i regi av Budsjettnemnda for jordbruket og NIBIO. Landbruksdirektoratet er en sentral leverandør av data til resultatrapporteringen. LMD ber direktoratet bidra til å utvikle gode og effektive samarbeidsrelasjoner til de aktuelle institusjoner, samt bidra til å utvikle rapporteringssystemene videre.

På reindriftsområdet skjer mye av resultatrapporteringen gjennom Totalregnskapet og Ressursregnskapet for reindriften. Direktoratet skal utvikle disse publikasjonene videre.

Landbruksdirektoratet utarbeider rapport om fylkesmannens saksbehandling etter eiendomslovgivningen. Rapporten oversendes LMD innen 15.06.19.

Rapportering fra kommunene til staten vedrørende jord- og konsesjonslovgivningen samt omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordlov og plan- og bygningslov, skjer direkte fra kommunen til SSB gjennom KOSTRA-systemet. I forbindelse med KOSTRA-rapporteringen av omdisponeringen av dyrka og dyrkbar jord, skal Landbruksdirektoratet utarbeide en enklere oversendelse til departementet innen 15.06.19. En fullstendig rapportering skal skje innen 30.06.19. Direktoratet skal også bidra til å videreutvikle KOSTRA-rapporteringen og sikre kvaliteten på rapporteringen i nært samarbeid med fylkesmannen.

Løpende rapportering

Alle rundskriv skal sendes LMD. Departementet skal orienteres om all skriftlig kommunikasjon med Sivilombudsmannen og Riksrevisjonen.

Departementet skal orienteres om alle større systemendringer generelt, samt større endringer av rutiner i forbindelse med tilskuddsforvaltningen. Departementet vil presisere at endringer som medfører endrede arbeidsoppgaver for fylkesmannsembetene og/eller kommunene skal forelegges departementet på forhånd

7.1 Årets aktiviteter og resultater

Kravene under kap. 2 i tildelingsbrevet, Mål og hovedprioriteringer, rapporteres hovedsakelig under del III – Årets aktiviteter og resultater i årsrapporten.

7.2 Styring og kontroll

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i del IV – Styring og kontroll i virksomheten i årsrapporten.

Effektiv ressursbruk

Landbruksdirektoratet skal i årsrapporten gi en kort omtale av tiltak virksomheten har iverksatt for å effektivisere driften og tiltak som bidrar til avbyråkratisering, jf. kap. 3.1.

Responsmiljø for kritiske IKT-hendelser

Landbruksdirektoratet skal i årsrapporten gi en kort omtale av status for etableringen av en landbruks- og matCERT, samt en overordnet omtale av hendelser som er varslet/håndtert i CERT-miljøet, jf. kap. 3.2.

Personvernforordningen

Den nye personvernforordningen (GDPR) som trådte i kraft i 2018 stiller nye krav til bl.a. rutiner og systemer i behandlingen av personopplysninger. Det følger av forordningen at alle offentlige virksomheter skal opprette personvernombud. Landbruksdirektoratet skal redegjøre i årsrapporten for status i arbeidet med å innføre de nye personvernreglene.

Regjeringens fellesføringer 2018

Det vises til tildelingsbrevene av 15.02.18 og 02.07.18. Landbruksdirektoratet skal i årsrapporten for 2018 gi en kort omtale av hvordan regjeringens fellesføringer er fulgt opp.

Regjeringens fellesføringer 2019

Det vises til kap. 3.3 for rapporteringskrav.

7.3 Vurdering av framtidsutsikter

Fornye, forenkle, forbedre

Årsrapporten skal inneholde en kort omtale av gjennomførte tiltak og spesielt planer fremover for å fornye, forenkle og forbedre tjenestene til virksomheten. Dette omhandler i første rekke planer og gjennomførte tiltak som retter seg mot eksterne brukere av virksomhetens tjenester. Omtalen inkluderes i årsrapportens del V. *Vurdering av framtidsutsikter*.

7.4 Regnskapsrapportering m.m.

Årsregnskap

Landbruksdirektoratet skal i del VI – Årsregnskap i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115).

Statsregnskapet for 2018 – Årsavslutning og frister for innrapportering – har LMD omtalt i brev av 30.11.18. Direktoratet skal innen 01.02.19 utarbeide rapporten "*Intern økonomirapportering til LMD*" som skal inneholde direktoratets kommentarer til statsregnskapet for 2018.

Rapportering til statsregnskapet 2019 har departementet omtalt i brev av 13.12.18.

Jordbruksoppgjøret 2019

Landbruksdirektoratet skal innen 22.02.19 utarbeide oppdaterte forbruksprognoser for den enkelte ordning under kap. 1150 og kap. 4150. Alle tall skal relateres til statsbudsjettet, fondsbudsjett og tildeling, i den grad dette er relevant. Rapporteringen for LUF skal inneholde fondsregnskapet, oversikt over innvilgede og utbetalte tilskudd, fondets ansvar mv. Frist for LUF-rapporten er 15.03.19. Direktoratet skal levere en oppdatering av forbruksprognosene på aktuelle områder innen 10.04.19. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene.

Innen 15.02.19 skal Landbruksdirektoratet i særskilt rapport gi en vurdering av de virkemidler i tilknytning til jordbruksoppgjøret som direktoratet forvalter, jf. omtale i kap. 2.2. Der det foreslås endringer som har budsjettmessige konsekvenser, skal disse anslås. Vurderingen av miljøvirkemidlene skal inneholde en vurdering av miljøstatus og miljøutvikling. Landbruksdirektoratet skal utarbeide bakgrunnsmateriale for fordelingen av LUF-midler til skogbruk for 2020 innen 20.09.19. Materialet skal gi oversikt over bruken av midlene på de enkelte ordningene i 2018 og 2019 (per 21.08.19), og prognoser for forbruk i 2020.

Reindrifftsoppgjøret 2019

Det vises til brev av 19.11.18 og 14.01.19 fra LMD med tildeling av oppgaver vedrørende forhandlinger om Reindrifftsavtalen 2019/2020.

Revidert nasjonalbudsjett 2019

Landbruksdirektoratet skal innen 01.03.19 presentere forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden som direktoratet ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. Dette gjelder alle budsjettkapitler som direktoratet får tildeling fra, unntatt kap. 1150/4150 og kap. 1151. I forslagene skal det redegjøres for endringer i forhold til bevilgning og hva som er gjort for å begrense utgiftene. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene

Nysalderingen 2019

Landbruksdirektoratet skal innen 20.09.19 presentere forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden som institusjonen ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. Dette gjelder alle budsjettkapitler som direktoratet får tildeling fra. Under kap. 1150/4150 gjelder det de volumavhengige postene. I forslagene skal det redegjøres for endringer i forhold til bevilgning og hva som er gjort for å begrense utgiftene. Innspillet til nysalderingen skal også inneholde en oppdatert prognose for avgiftsinnbetaling til Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og forslag til revidert budsjett for 2019 for kap. 1142, postene 45 og 71. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene. Foreløpige anslag vedrørende nysalderingen skal sendes departementet innen 25.06.19.

Prognosering

LMD understreker betydningen av god prognosering og nøyaktighet i budsjetteringen i forbindelse med Landbruksdirektoratets rapportering til departementet.

7.5 Budsjettforslag

Landbruksdirektoratet skal innen 15.05.19 oversende budsjettforslag for 2020 for virksomheten.

Direktoratet skal innen 15.06.19 komme med innspill til Prop. 1 S (2019-2020) (kap. 1142, 1148 og 1149) og Prop. 1 LS (2019-2020) Skatter, avgifter og toll 2020, herunder utarbeide prognose for samlet avgiftsinnbetaling i 2020 til Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter.

Landbruksdirektoratet skal innen 01.11.19 komme med innspill til utkast til tildelingsbrev for 2020, herunder hvilke behov som foreligger når det gjelder å få dekket tiltak i 2020 under kap. 1142, postene 45 og 71

Landbruksdirektoratet skal innen 01.11.19 oversende evt. større satsingsforslag i tilknytning til statsbudsjettet for 2021.

8. Styringskalender

Styringskalender LMD – Landbruksdirektoratet i 2019

Styringsmøter (kl 0900 – 1300): 5. april og 6. desember

Ledersamtale: 12. juni

Faglige kontaktmøter (kl 0900 – 1200):

Avdeling handel og industri: 12. mars og 18. september

Avdeling landbruksproduksjon: 14. mars og 25. september

Avdeling reindrift: 13. mars og 16. oktober

Avdeling ressurs og areal: 28. mars og 17. oktober

Avdeling digitalisering og organisasjon: 27. mars

Møte LMD og forskningsstyrene (Fondsstyret/Avtalestyret): ikke fastsatt dato

Møte Landbruks- og matministeren og Reindrifststyret: ikke fastsatt dato

Møte Landbruks- og matministeren og Omsetningsrådets leder: ikke fastsatt dato

Styringsdialogen LMD – fylkesmennene

Den regionale inndelingen av fylkesmannsembetene ble endret fra 01.01.19. Målet er å styrke kjernefunksjonene i fylkesmannsrollen. Større embeter forventes både å gi styrket fagkompetanse og mindre sårbarhet, noe som vil være viktig for fylkesmannens oppgaveløsning og rolleutøvelse framover.

I lys av strukturendringene for fylkesmannsembetene, og fylkeskommunenes og kommunenes forsterkede rolle og ansvar som landbruksmyndighet fra 01.01.20 vil departementet i 2019 gjennomføre styringsmøter med samtlige embeter. Departementet vil komme nærmere tilbake til opplegget for disse møtene i dialog med Landbruksdirektoratet.

Fylkesmennenes rolle som kompetansesenter regionalt og lokalt blir viktigere framover, og den samlede styringsdialogen hvor styringsmøter, styringsdokumenter og øvrige kontaktmøter inngår, blir viktige arenaer for formidling og tydeliggjøring av forventninger til fylkesmennenes arbeid. Direktoratet må derfor i 2019 prioriterer tilstrekkelig deltakelse og involvering i den samlede styringsdialogen med fylkesmennene for å sikre en helhetlig og koordinert styringsdialog.

Med hilsen

Anne Marie Glosli (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigurd Sandaaker
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

